

נהגו לקרות מגילת רות בעצרת והוא מרז"ל בילקוט רות (רמז תקצו): מה עניין רות אצל עצרת? ללמדך, שלא ניתנה תורה, אלא על ידי ייסוריך ועוני וכו'. ועוד כתבו ז"ל (ראה סוטה יד א) דהתורה כולה גמילות חסדים, וכן במגילת רות יש בה גמילות חסדים. והרב שמלה חדשה דף קכ"א נתן טעם, דבירושלמי (ביצה פ"ב ה"ד) אמרו דוד המלך עליו השלום נסתלק בעצרת, והקב"ה ממלא שנותיהם, ובודאי נולד בעצרת, ומגילת רות ליחס דוד. עד כאן דבריהם. ולי נראה, במה שאמרו ז"ל דרות נקראת, שקיבלה עוד מלבד ז' מצות בני נח, תר"ו מצוות, ולכן ביום קבלת התורה דקבלנו תר"ג מצוות, עם הז' דבני נח קורין רות. אי נמי רות גימטריה מילוי שם אדני". והדברים עתיקים.

ברכי יוסף אורח חיים סימן תצד יא לרבי חיים יוסף דוד אולאי (החיד"א), נולד תפ"ד (1724) בירושלים, נפטר תקס"ו (1806) בליוורנו.

וילך איש מבית לחם, ואין אומרים איש אלא לאדם חשוב שנאמר (במדבר יב) והאיש משה ענו מאד, שאלימלך היה איש חשוב שמחשיבים אותו במקומו והלך להציל את נפשו ונפש ביתו ולא טרח עצמו בעסקי הצבור. (מדרש תנחומא, שמיני סימן ט')

אלימלך מגדולי הדור ומפרנסי הדור היה, וכיון שבאו שני רעבון אמר: עכשיו יהיו כל ישראל מסובין בקופתן על פתחי, וזה בא בקופתו וזה בא בכפיפו, מה עשה? עמד וברח מפניהם. (ילקוט שמעוני רות רמז תקצח)

וילך איש - עשיר גדול היה ופרנס הדור ויצא מארץ ישראל לחוצה לארץ מפני צרות העין שהיתה עינו צרה בעניים הבאים לדוחקן לכך נענש: (רש"י, רות פרק א')

ויהי בימי שפט השפטים ויהי רעב בארץ וילך איש מבית לחם יהודה לגור בשדדי מואב הוא ואשתו ושני בניו ושם האיש אלימלך ושם אשתו נעמי ושם בניו מחלון וכליזון אפרתים מבית לחם יהודה ויבאו שדדי מואב ויהיו שם: ויקמת אלימלך איש נעמי ותשארה היא ושני בניה: וישאו להם נשים מאבות שם האחת ערפה ושם השנית רות וישבו שם כעשר שנים: וימותו גם שניהם מחלון וכליזון ותשארה האשה משני ילדיה מאישה: (רות פרק א', פס' 5-1)

מהי צרות הציון de כנסו הדור?

ותקם ללקט ויצו בעז את נעריו לאמר גם בין העמרים תלקט ולא תכלימי ה: וגם של תשלחו לה מן העבתיים ועזובתם ולקטתה ולא תגערו בה: (רות פרק ב', פס' 15-16)

לנעמי מודע לאישה איש גבור חיל ממשפחת אלימלך וטמו בעז: ותאמר רות המואביה אל נעמי אלכה נא השדה ואלקטת בשבלים אחר אשר אמצא חן בעיניו ותאמר לה לכי בתי: (רות פרק ב', פס' 1-2)
רש"י: אלכה נא השדה - לאחד משדות אנשי העיר אחרי אחד מהם אשר אמצא חן בעיניו, שלא יגער בי:

מהו הן לא מקשות צרה מהקרב הצעיר?

ויאמר מי את ותאמר אנכי רות אמתך ופרשת כנףך על אמתך כי גאל אתה: ויאמר ברוכה את להי בתי היטבת חסדך האחרון מן הראשון ... (רות פרק ג', פס' 10-9)

ותאמר לה חמותה איפה לקטת היום ואנה עשית יהי מכירך ברך ותגד לחמותה את אשר עשית עמו ותאמר שם האיש אשר עשיתי עמו היום בעז: (רות פרק ב', פס' 19)

"...אמר לה: מי את? ותאמר: אנכי רות אמתך. אמר לה: ומה באת לעשות כאן? אמרה לו: לקיים את התורה שנאמר " כי מונך אחיך ומכר מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו וגאל את ממכר אחיו" (ויקרא כה, פס' 25), אלא עמוד וקיים את התורה..."

(מדרש תנחומא, בהר סימן ג)
... ותאמר מי את בתי ותגד לה את כל אשר עשה לה האיש: (רות פרק ג', פס' 16)

"... ולא יבקש גדולה ולא יחמוד כבוד ואל יחזיק טובה לעצמו על פזרות צדקותיו שהוא אינו אלא כאפוסטרופוס לעניים ונותן לו את שלו ושליחותא דמרה הוא דעבד, ולו תהיה צדקה ויקבל שכר טוב באופן שיותר ממה שהעשיר עושה עם איש עני, העני עושה עימו שיזכה לרוב טוב, וכמאמר רבותינו זיכרונם לברכה (רות רבה ה' ט) על הפסוק: האיש אשר עש עמו היום בעז..."
פלא יועץ, ערך "עשירות" לרבי אליעזר פאפו, סריבו, תקמ"ה (1785) - תקפ"ח (1828)

מהו החסד הגדול de רות? מה לומד בוצר? מתי היא מכירה במצעה ליה?

וחזק מן ימוט. ולעד לא תמוט. בשדה ותבואות. ועוללות מפצירים: ואלמו הבט. בהענק ובהעבט.
ובשביעית תשמוט. ספחים ונזירים: ולקט הקציר. ופרט הקציר. ותן פן תלבט. נזבות ונזירים:
ותשמוט משאות ושכחה עם פאות. עזוב לבלי תציר לזלים נארים:

ממזרח שמש

מסורת של אחריות חברתית
מיסודן של קרן אבי חי וכלל ישראל חברים

המפרטות תרי"ג מצוות.

מתוך אזהרות לחג השבועות
לרבי שלמה בן גבירול,

שֶׁמַח וְאִמּוֹר הָאֵחָ. בְּהַחֲיוֹתֶךָ הָאֵחָ.
וְהַנּוֹתֵר בָּאֵחָ. יְהוֹשֶׁלֶךָ עַל אוֹרִים: